

Doyði vegna mistak í heilsuverkinum

Solby A. Christiansdóttir hevur skrivað skaldsøgu, sum tó byggir á veruligar hendingar. Pápi hennara doyði av mistøkum, gjørdum í føroyska heilsuverkinum. Hann fekk ov seint ta viðgerð, ið tørvur var á. Tað gekk skjótt afturá, og eftir stutta sjúkralegu doyði hann

FRANTS JENSEN

Pápi Solby A. Christiansdóttir, Christian Olsen, gjørdust sjúkur á sumri 2006. Hann starvaðist tá sum leiðari á Norðoya Kunningarstovu.

Um summarið hevði hann fyllt 60 ár, og hann hevði havt familjuna uttan um seg. Stutt eftir tað fekk hann nøkur hostiherindi, og hann hevði útslett á beinunum.

Funnu ikki nakað

Hann var fyrstu ferð hjá kommunulækna í hesum sambandi í august 2006. Hann varð kannaður, og teir sóu onkran blett á lunganum, men tað vísti seg ikki at vera nakað álvarsamt – hildu tey. Hann var bæði hjá kommunulækna í Klaksvík, á Klaksvíkar sjúkrahúsi og á Landssjúkrahúsinum og ymsar kanningar vórðu gjørdar.

Pápin versnaði, men teir kundu ikki staðfesta, hvat bagdi. Familjan helt eina tíð, at tað møguliga var krabbamein, men tað kundu kanningarnar ikki staðfesta.

30. november 2006 slapp hann endiliga aftur at tosa við læknan á Landssjúkrahúsinum, sum hevði viðgjørt hann, men hesin kendi hann ikki aftur, tí at Christian Olsen var so nógv afturfarin.

Í 2016 var Solby A. Christiansdóttir í sendingini Credo í Kringvarpi Føroya og greiddi frá, tá ið pápin doyði. Har segði hon millum annað:

– Eg minnst, at læknin segði, at vit fáa ikki bilbugt við hesi bakteriuni, vit finna ikki út av, hvat tað er, sum ger teg so sjúkan. Tað er alt hetta við, at tá ið ein fær pensilin, kann gera tað trupult at finna út av, hvør bakterian er. Babba sigur so við hann, at hann hevur ikki fingið pensilin, tí hann tolr ikki pensilin. Læknin sigur so, at tað veit hann væl, hann meinti við antibiotika. Tá sigur babba við hann, at hann hevur ikki fingið nakað antibiotika, sigur Solby A. Christiansdóttir.

Solby A. Christiansdóttir

MYND: ÁLVUR HARALDSEN

Gekk út frá

– Læknin bliknaði, tá ið hann hoyrði hetta og fór at róta í sín-um pappírum. Tá hugsaði eg, at her ruggar ikki alt rætt. Her er onkur, sum heldur okkurt ella gongur úr frá onkrum, men sum ikki er gjørt. Í øllum førum er her ein lækni, ið gongur út frá, at sjúklingurin hevur fingið antibiotikaviðgerð, men tað hevur hann ongantíð fingið. Og tá hevði hann verið sjúkur í triggjar mánaðir, sigur Solby A. Christiansdóttir.

– Tað var bara eina ferð undir sjúkutilgongdini, at eg frá starvsfólkunum á sjúkrahúsinum fekk eina ábending um, at hann ikki hevði fingið rætta viðgerð, sigur Solby A. Christiansdóttir.

Mugu kæra

Pápin varð innlagdur, men hann gjørdist verri og verri fyri. Nakrar kanningar vórðu gjørdar afturat, áðrenn hann endaliga varð settur í antibiotikaviðgerð. Fleiri litrar av vætu vegna bruna vóru tiknar við dreni úr høgri síðu hansara.

– Eg og babba tosaðu eftir hetta um støðuna. Tá segði hann, at hann heldur seg ikki hava fingið rætta viðgerð. Hann segði tá við meg, at tá ið hann verður friskur aftur, so mugu vit fara at kæra um viðgerðina, sigur Solby A. Christiansdóttir.

Í respirator

Men støðan versnaði hjá Christiani Olsen. Hann kláraði ikki at anda sjálvur og varð lagdur í respirator. Solby tosaði við tann læknan, sum hevði ábyrgd av honum nú, og spurdi millum annað, hví hann ikki var farin í antibiotikaviðgerð fyrr.

– Tað var ein kvinnuligur lækni. Hon ypti øks og segði, at nú royndu tey alt tey kundu at viðgera hann við antibiotika, og so vónaðu tey, at tað fór at ganga. Eg hugsaði, at helst veit hon meira, men at hon vil ikki siga nakað ilt um sínar starvsfelagar, sigur Solby A. Christiansdóttir.

Deyðsorsøk: Lungnabruni

Hann lá í tvær vikur á Landssjúkrahúsinum, áðrenn hann

doyði 15. desember 2006.

Líkskurður staðfesti, at deydorsøkin var lungnabruni.

– Tá ið vit skuldu fáa svar nakrar mánaðir seinni, minnst eg, at eg ynskti, at tað var krabbamein. Tí at tað vita vit, at fleiri doyggja av. Men tá ið vit fáa svarið, so stendur tað, at deydorsøkin er lungnabruni. Tá hugsaði eg, at lungnabruna eigur ein 60 ára gamal maður, ið annars er væl fyri, ikki at doyggja av í 2006, sigur Solby A. Christiansdóttir.

Hon spurdi læknan, um okkurt kundi verið gjørt øðrvísi. Hann svaraði, at um man hevði vitað tað, ið man veit í dag, so hevði man kanska handlað øðrvísi.

– Komin útaftur sigi eg við mammu, at vit kæra til sjúklingakærunevndina, ella patientsklagenævnet, sum tað at tá. Tað gingu tó nakrar vikur, til eg skrivaði kærana, sigur Solby A. Christiansdóttir.

Sera óð

Tað tekur vanliga drúgva tíð í kærumálum, og næstan tvey ár

eftir av Christian Olsen var farin, fingur tey avvarðandi viðhald og staðfest varð, at mistak var hent. Har stóð millum annað, at læknarnir, sum høvdu havt við Christian Olsen at gera, høvdu handlað "under normen for faglig standard".

– Tað var ikki lætt at síggja hetta svart og hvítt. Har stóð millum annað, at tá ið sjúklingurin endiliga fekk antibiotikaviðgerð, var støðan so álvarslig, at viðgerðin ikki hevði ynshta úrslit. Fyri okkum var tað greitt, at um hann hevði fingið røttu viðgerð beinanvegin, so var hann á lívi í dag. Tað var sera hart at lesa hetta, og vit vóru óð sera leingi, sigur Solby A. Christiansdóttir.

Datt niðurímillum í skípanini

Táverandi sjúkrahústjóri, Tummas í Garði, setti seg í samband við tey avvarðandi og kom við eini umbering.

– Eg haldi, tað var sera virðiligt gjørt av honum, sigur Solby A. Christiansdóttir.

Málið endað ikki í rættinum, men semja varð gjørd, og familjan fekk eitt endurgjald frá tryggingini umvegis Landsjúkrahúsið.

– Tað, eg standi við eftir í dag, er, at hann datt niðurímillum. Har vórðu trýggir instansir í føroyska heilsuverkinum, ið vistu av honum og høvdu við hann at gera. Eg veit, at pápi varð treiskur og vildi ikki til lækna. Men tað kann ikki vera rætt, at trý stóð vita, at hann er sjúkur og hevur tørv á hjálpi, og øll yvirsíggja, at hann ikki fekk antibiotika, segði Solby A. Christiansdóttir í sendingini Credo í Kringvarpi Føroya.

Hon vísir á, at mistøk verða gjørd í øllum størvum, og at hon sjálf eisini ger mistøk. Men tað at vera lækni er eitt ábyrgdarfult starv, og hon er takksom, at fólk eisini vilja taka tað starvið á seg.

– Eg dugi at síggja, at læknar og onnur eisini gera mistøk. Eg hevði bara vónað, at hesi mistøk ikki raktu babba, sigur Solby A. Christiansdóttir.